

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om temporära förfaranden inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde med anledning av covid-19-epidemin

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att det stiftas lagar om vissa temporära förfaranden som med anledning av covid-19-epidemin tillämpas på stöd för jord- och skogsbruk, för fiske, för renhushållning och för utveckling av landsbygden samt om temporärt ordnande av stämmor och möten inom delägarlag i enlighet med lagen om samfälliga skogar och lagen om samfälligheter och av vissa stämmor och möten i enlighet med renskötsellagen. Syftet med det förstnämnda lagförslaget är att göra det möjligt att på grund av exceptionella omständigheter förlänga tidsfristen för åtgärder, arbeten och projekt som är föremål för stöd och att i snabbare takt betala ut stöd i form av extra betalningsposter eller förskott. Innehållet i det andra lagförslaget är att tillåta att stämmor och möten hålls elektroniskt också i sådana situationer där delägarlagens reglemente eller stadgar eller renbeteslagens eller Renbeteslagsföreningens stadgar inte möjliggör detta.

I propositionen ingår dessutom lagförslag om temporära förfaranden som ska tillämpas vid ordnande av förrättningssammanträden i enlighet med fastighetsbildningslagen, om temporär ändring av lagen om fiske och om temporär ändring av jaktlagen. Enligt förslaget ska det trots bestämmelserna i fastighetsbildningslagen vara tillåtet att ordna elektroniska sammanträden vid fastighetsbildningsförrättningar. Det föreslås att tidsfristen för utarbetande av den första planen för nyttjande och vård i enlighet med lagen om fiske förlängs med ett år. I jaktlagen föreslås en ändring som gör att giltighetstiden för ett intyg över ett skjutprov som har avlagts mellan den 1 januari 2017 och den 31 juli 2018 förlängs till utgången av juli 2021.

Lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt. Avsikten är att den föreslagna lagen om vissa temporära förfaranden som med anledning av covid-19-epidemin tillämpas på stöd för jord- och skogsbruk, för fiske, för renhushållning och för utveckling av landsbygden, den föreslagna lagen om temporärt ordnande av stämmor och möten inom delägarlag i enlighet med lagen om samfälliga skogar och lagen om samfälligheter och av vissa stämmor och möten i enlighet med renskötsellagen och den föreslagna lagen om temporära förfaranden som tillämpas vid ordnande av förrättningssammanträden i enlighet med fastighetsbildningslagen ska gälla till utgången av 2020. Den föreslagna lagen om temporär ändring av 130 § i lagen om fiske avses dock gälla till utgången av 2021 och den föreslagna lagen om temporär ändring av 21 § i jaktlagen till utgången av juli 2021.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
MOTIVERING	3
1 Nuläge och lagstiftning	3
1.1 Bestämmelser om tidsfristen för genomförande av åtgärder, arbeten eller projekt som stöds och om betalningsposter	3
1.2 Bestämmelser om ordnande av stämmor och möten inom delägarlag som avses i lagen om samfällda skogar och lagen om samfälligheter och av vissa stämmor och möten i enlighet med renskötsellagen	5
1.3 Bestämmelser om förrättningssammanträden i fastighetsbildningslagen	5
1.4 Planer för nyttjande och vård i enlighet med lagen om fiske	6
1.5 Jaktlagens bestämmelser om skjutprov	6
2 Förslagen och deras konsekvenser	7
3 Specialmotivering	10
3.1 Lagen om vissa temporära förfaranden som med anledning av covid-19-epidemin tillämpas på stöd för jord- och skogsbruk, för fiske, för renhushållning och för utveckling av landsbygden	10
3.2 Lagen om temporärt ordnande av stämmor och möten inom delägarlag i enlighet med lagen om samfällda skogar och lagen om samfälligheter och av vissa stämmor och möten i enlighet med renskötsellagen	12
3.3 Lagen om temporära förfaranden som med anledning av covid-19-epidemin tillämpas vid ordnande av förrättningssammanträden i enlighet med fastighetsbildningslagen	13
3.4 Lagen om fiske	14
3.5 Jaktlagen	14
4 Ikraftträdande	14
5 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning	15
LAGFÖRSLAG	17
1. Lag om vissa temporära förfaranden som med anledning av covid-19-epidemin tillämpas på stöd för jord- och skogsbruk, för fiske, för renhushållning och för utveckling av landsbygden	17
2. Lag om temporärt ordnande av stämmor och möten inom delägarlag i enlighet med lagen om samfällda skogar och lagen om samfälligheter och av vissa stämmor och möten i enlighet med renskötsellagen	19
3. Lag om temporära förfaranden som med anledning av covid-19-epidemin tillämpas vid ordnande av förrättningssammanträden i enlighet med fastighetsbildningslagen	20
4. Lag om temporär ändring av 130 § i lagen om fiske	21
5. Lag om temporär ändring av 21 § i jaktlagen	22
BILAGA	23
PARALLELLTEXT	23
1. Lag om ändring av 130 § i lagen om fiske	23
2. Lag om ändring av 21 § i jaktlagen	24

MOTIVERING

1 Nuläge och lagstiftning

Den 16 mars 2020 konstaterade statsrådet i samverkan med republikens president att undantagsförhållanden råder i landet på grund av spridningen av det nya coronaviruset. Därför har regeringen fattat beslut om exceptionella åtgärder som har genomförts dels genom befogenheter som ingår i beredskapslagen (1552/2011) och lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016), dels genom ny lagstiftning. I dessa åtgärder har ingått att begränsa offentliga sammankomster till tio personer, att stänga Finlands yttre gränser, att begränsa öppethållningen för olika restauranger och kafféer samt att begränsa rätten att resa in i och ut ur Nyland särskilt i fråga om fritidsresor. Myndigheterna har också rekommenderat symptomfria personer att undvika onödiga kontakter, och personer som upplever symptom på infektion i luftvägarna har uppmanats att stanna hemma. Enligt den information som finns tillgänglig i början av april 2020 gäller restriktionerna åtminstone delvis till utgången av maj.

1.1 Bestämmelser om tidsfristen för genomförande av åtgärder, arbeten eller projekt som stöds och om betalningsposter

Den ovan beskrivna situationen medför direkta och indirekta konsekvenser för genomförandet av åtgärder, arbeten och projekt som är föremål för stöd för jordbruk, skogsbruk, fiske, renhushållning och utveckling av landsbygden samt verksamhetsförutsättningarna för dem som får dessa stöd. De olika begränsningarna av mötesfriheten och rörelsefriheten kan göra att ett evenemang eller en utbildning som är föremål för stöd för utvecklingsprojekt helt och hållet måste ställas in. Avbrott i produktionen i Finland och utomlands till följd av begränsningarna samt andra faktorer som påverkar tjänsteleverantörernas och varuleverantörernas verksamhetsbetingelser, såsom insjuknande arbetstagare, svårigheter att få utländsk arbetskraft och störningar i verksamheten till följd av ekonomiska svårigheter, kan utgöra ett tillfälligt hinder för byggande eller anskaffning av maskiner som det har beviljats stöd för. Begränsningarna av mötesfriheten och rörelsefriheten kan hindra en markägare eller dennes tjänsteleverantör från att genomföra en åtgärd som omfattas av stöd för tidig vård av plantbestånd eller stöd för vård av ungskog inom den tidsfrist som anges i beslutet om beviljande av stödet.

I lagen om strukturstöd till jordbruket (1476/2007) föreskrivs det om beviljande av startstöd till unga jordbrukare och investeringsstöd för gårdsbruk. Stöd kan beviljas en eller flera fysiska personer eller privaträttsliga sammanslutningar eller sammanslutningar av lantbruksföretagare som bedriver eller börjar bedriva jordbruk. Startstöd beviljas för att börja bedriva jordbruk. Beroende på jordbrukets produktionsinriktning riktas investeringsstödet särskilt till sådana bygginvesteringar som behövs i produktionsverksamheten och inom vissa produktionsinriktningar också till anskaffning av maskiner och anordningar, bygginvesteringar som hänför sig till gårdsbruksenhetens energiproduktion samt dränering av åkermark. Investeringsstödet kan beviljas som understöd eller som stöd i anslutning till lån. Stödet är beroende av prövning och finansieras delvis med medel från Europeiska unionen eller helt och hållet med nationella medel. Närings-, trafik- och miljöcentralen, nedan NTM-centralen, svarar för beviljandet och utbetalningen av stödet.

Med stöd av lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnäringar (986/2011), nedan lagen om strukturstöd för renhushållning, kan det beviljas investeringsstöd till näringsidkare, startstöd till unga näringsidkare, stöd till näringsidkare för bostadsbyggande, investeringsstöd till renbeteslag och stöd till renbeteslag för underhåll av stängsel, forskningsfinansiering och särskilda förmåner. Tillämpningen av lagen är geografiskt begränsad till det renskötselområde

som avses i renkötslagen (848/1990). Stödet beviljas enligt prövning och finansieras huvudsakligen med nationella medel. Stödet beviljas av NTM-centralen i Lappland.

Bestämmelser om företags- och projektstöd som helt eller delvis finansieras av Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (landsbygdsfonden) finns i lagen om stödjande av landsbygdens utveckling (28/2014), nedan lagen om utvecklingsstöd. Företagsstöd kan beviljas för inledande och utvecklande av annan företagsverksamhet än primärproduktion inom jordbruket. Projektstöd kan beviljas för till exempel kompetensutveckling, förbättring av boendemiljön i ett lokalsamhälle samt utveckling av småskalig infrastruktur och näringsverksamhet på landsbygden. Stödet beviljas enligt prövning och administreras av NTM-centralen.

Bestämmelser om tiden för genomförande av åtgärder som stöds med startstöd till unga jordbrukare eller investeringsstöd för gårdsbruk finns i 19 § 1 mom. i lagen om strukturstöd till jordbruket. Åtgärden ska genomföras i sin helhet inom två år från det att stödet beviljades. NTM-centralen kan också fatta beslut om en kortare tidsfrist. Enligt paragrafens 2 mom. kan tidsfristen förlängas genom beslut av NTM-centralen, om genomförandet av den åtgärd som stöds har inletts inom den ursprungliga tidsfristen och det finns ett godtagbart skäl att förlänga fristen. Tidsfristen kan förlängas två gånger för högst ett år i sänder. Ansökan om förlängning av tidsfristen ska lämnas in innan tidsfristen har gått ut. Motsvarande bestämmelser finns i 43 § 1 och 2 mom. i lagen om strukturstöd för renhushållning. Bestämmelserna i 30 § 1 och 3 mom. i lagen om utvecklingsstöd om tidsfristen för genomförande av en åtgärd som stöds med företagsstöd för utveckling av landsbygden eller stöd för utvecklingsprojekt följer också ovan nämnda förfaranden. I 3 mom. föreskrivs det dessutom särskilt om NTM-centralens möjlighet att avslå en ansökan om förlängning, om de medel som behövs för betalning av stödet inte är disponibla efter en förlängning av tidsfristen. I fråga om projektstöd för utveckling av landsbygden begränsas förlängningen av tidsfristen dessutom av bestämmelserna i 30 § 2 mom. och 4 mom. om den totala varaktigheten av den åtgärd som stöds.

Särskilda bestämmelser om det högsta antalet betalningsposter vid utbetalning av stöd i form av understöd finns i 36 § 3 mom. i lagen om strukturstöd till jordbruket, 57 § 2 mom. i lagen om strukturstöd för renhushållning och 48 § 1 mom. i lagen om utvecklingsstöd. Investeringsstöd för gårdsbruk, investeringsstöd för renhushållning, stöd för bostadsbyggande och stöd till renbeteslag för underhåll av stängsel som beviljas i form av understöd kan betalas ut i högst fem poster. Stöd för utveckling av landsbygden kan betalas ut i högst fyra poster per år.

I den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (34/2015), nedan skogsbrukets finansieringslag, finns bestämmelser om stöd för skogsbruk. Stöd kan beviljas för bland annat tidig vård av plantbestånd och vård av ungskog. Stöd beviljas enskilda markägare. Bestämmelser om stödmottagare finns i 4 §. Stödet är beroende av prövning och beviljas av nationella medel. Stödet beviljas av Finlands skogscentral.

Enligt 29 a § i skogsbrukets finansieringslag ska av ett beslut om beviljande av stöd för tidig vård av plantbestånd eller för vård av ungskog framgå att stödet beviljas på villkor att arbetena slutförs inom den tidsfrist som anges i beslutet. Extra tid för att slutföra arbetena beviljas inte. Enligt 4 a § i statsrådets förordning om finansiering av hållbart skogsbruk (594/2015) ska ett arbete som gäller tidig vård av plantbestånd eller vård av ungskog genomföras inom 12 månader från den dag då skogscentralen beviljat stöd för åtgärden.

Bestämmelser om det nationella genomförandet av Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF) samt om beviljande och utbetalning av företags- och projektstöd finns i lagen om det nationella genomförandet av den europeiska förordningen om Europeiska havs- och fiskerifonden (1093/2014), nedan EHFF-lagen. Finansiering kan beviljas för utveckling och utvidgande av

företagsverksamhet inom fiskerinäringen, utvecklingsprojekt, utveckling av fiskehamnar, miljöprojekt, utförande av myndighetsuppgifter som gäller fiskerinäringen och genomförande av den nationella havspolitik. Stödet beviljas enligt prövning och administreras av NTM-centralen. I 25 § i EHFF-lagen föreskrivs det om godkännande av utbetalningar. Enligt den är det i regel utvecklings- och förvaltningscentret som beslutar om utbetalning av stöd. Bestämmelsen möjliggör utbetalning i förskott endast för utvecklingsprojekt, inte för företags investeringsprojekt.

1.2 Bestämmelser om ordnande av stämmor och möten inom delägarlag som avses i lagen om samfälliga skogar och lagen om samfälligheter och av vissa stämmor och möten i enlighet med renskötsellagen

Begränsningarna i fråga om sammankomster och de övriga myndighetsrekommendationerna utgör i sig ett hinder för ordnande av möten och stämmor inom delägarlag i enlighet med lagen om samfälligheter (758/1989) och lagen om samfälliga skogar (109/2003), även i de fall där den årliga ordinarie delägarstämman enligt delägarlagets reglemente eller övriga stadgar ska hållas vid en tidpunkt när medborgarnas sammankomster och rörelsefrihet är begränsade med anledning av covid-19-epidemin.

Bestämmelser om ordnande av en delägarstämman för ett delägarlag som avses i 3 § i lagen om samfälliga skogar finns i 9 § i den lagen och bestämmelser om användning av ombud i 11 § 3 mom. i den lagen. Minst en delägarstämman per år ska hållas vid en tidpunkt som anges i reglementet, och vid stämman fattas beslut om bland annat utdelning av överskott till delägarna samt andra viktiga frågor som anknyter till delägarlagets verksamhet, ekonomi och förvaltning. För att kunna trygga att förvaltningen av samfälliga skogar fortgår utan avbrott är det nödvändigt att delägarlagen också under undantagsförhållandena effektivt kan fatta beslut om de ärenden som de ansvarar för.

Bestämmelser om ordnande av en delägarstämman för ett delägarlag som avses i 3 § i lagen om samfälligheter finns i 7 § i den lagen och bestämmelser om användning av ombud i 14 § 2 mom. i den lagen. Delägarstämman ska hållas årligen vid en tidpunkt som anges i delägarlagets stadgar, och vid stämman fattas beslut om ordnande av fiske inom delägarlagets område samt om frågor som är viktiga med tanke på delägarlagets egen verksamhet, ekonomi och förvaltning. I 17 § i lagen om samfälligheter föreskrivs det om möten i delägarlags fullmäktige, och i 20 § i den lagen föreskrivs det om möten i de styrelser som avses i 19 § och som ansvarar för att bereda delägarstämmorna.

I 2 kap. i renskötsellagen (848/1990) finns det bestämmelser om renbeteslagens stämmor, renbeteslagens styrelsemöten och Renbeteslagsföreningens möten. I 13 § i renskötsellagen föreskrivs det om renbeteslagens stämmor, och närmare bestämmelser om anordnande av renbeteslagens stämmor och om behandlingen av ärenden vid dessa utfärdas genom förordning med stöd av ett bemyndigande i 16 §. Bestämmelser om möten i ett renbeteslags styrelse finns i 17 § 2 mom. i renskötsellagen och bestämmelser om möten i Renbeteslagsföreningen i 20 § 2 mom. i den lagen.

1.3 Bestämmelser om förrättningssammanträden i fastighetsbildningslagen

Begränsningarna av rörelsefriheten och av sammankomster utgör också ett hinder för att vid fastighetsförrättningar ordna obligatoriska sammanträden enligt 172 § i fastighetsbildningslagen (554/1995). Begränsningarna som sådana leder då till att enskilda fastighetsförrättningar och särskilt sådana förrättningar som är nödvändiga med tanke på omfattande infrastrukturprojekt stannar upp under den tid begränsningarna är i kraft, vilket innebär betydande negativa

konsekvenser för fastighetsomsättningen, den allmänna ekonomiska aktiviteten och stora samhällsprojekt med stor sysselsättande effekt.

Syftet med ett förrättningssammanträde som hålls i samband med en fastighetsförrättning är för det första att ge information om den fastighetsbildning som förrättningen gäller och om åtgärder som redan har vidtagits och som kommer att vidtas i samband med förrättningen. Ett annat syfte med förrättningssammanträdet är att ge sakägarna möjlighet att framföra sina yrkanden i ärendet och att inhämta den utredning som behandlingen av ärendet förutsätter. Ett förrättningssammanträde ses allmänt som ett bra förfarande för att säkerställa att sakägarna får en heltäckande bild av vad förrättningen handlar om och för att undvika onödiga missförstånd. Sammanträdesförfarandet underlättar också dialogen mellan sakägarna och främjar avtalsbaserade avgöranden av ärendena. Sammanträdesförfarandet har en viktig roll särskilt när det gäller att reda ut tvistiga frågor i samband med fastighetsförrättningar.

1.4 Planer för nyttjande och vård i enlighet med lagen om fiske

De åtgärder som har vidtagits och de rekommendationer som har getts i fråga om rörelsefrihet och sammankomster för att hindra spridningen av coronaviruset försvårar beredningen av de planer för nyttjande och vård som det föreskrivs om i 35 § i lagen om fiske (379/2015). Beredningen av planerna är i en fas där planernas innehåll behöver diskuteras i fiskeriområdenas styrelser samt med intressentgrupper, delägarlag och fiskare i områdena.

Enligt den gällande lagen om fiske ska ett fiskeriområde lägga fram sin första plan för nyttjande och vård enligt 35 § för godkännande till närings-, trafik- och miljöcentralen inom två år från det att beslutet om fastställande av gränserna för fiskeriområdena har börjat tillämpas i enlighet med 129 § 1 mom. Besluten om gränserna för fiskeriområdena fattades i huvudsak i november och december 2017. Planerna för vård och nyttjande ska således läggas fram för godkännande till närings-, trafik- och miljöcentralen senast i slutet av 2020.

För utarbetandet av ett fiskeriområdes plan för nyttjande och vård svarar fiskeriområdet, som godkänner förslaget till plan vid sin stämma. Enligt stadgarna ska stämmorna i allmänhet hållas före utgången av april eller maj. De förbud som gäller sammankomster och resor försvårar inte bara ordnandet av stämmorna utan i praktiken också arbetet i de styrelser som bereder planerna. Innan närings-, trafik- och miljöcentralen godkänner planen för nyttjande och vård ska den regionala fiskerisamarbetsgruppen ge sin bedömning om planen. Dessutom kan samarbetsgruppen bistå fiskeriområdena när planerna utarbetas. De planer som har blivit klara i vår kan bedömas i samarbetsgrupperna tidigast i höst. I detta läge blir planerna för nyttjande och vård inte nödvändigtvis klara i år. När det finns mindre tid för att utarbeta och färdigställa planerna blir kvaliteten på planerna lidande. Eftersom planerna kan gälla i tio år och de är de första planer som utarbetas för de fiskeriområden som bildats efter revideringen av lagen om fiske, behöver det säkerställas att de olika parterna har möjlighet att delta i beredningen av planerna på ändamålsenligt sätt.

1.5 Jaktlagens bestämmelser om skjutprov

Jaktvårdsföreningarna ansvarar för att anordna skjutprov. År 2018 ordnade jaktvårdsföreningarna 3 570 skjutprov, där det gjordes sammanlagt 66 302 skjutprovsförsök. De undantagsförhållanden som covid-19-epidemin har orsakat begränsar människornas möjlighet att röra sig och träffa andra människor, vilket naturligtvis inverkar på anordnandet av skjutprov. Skjutprov kan eventuellt fortsatt ordnas även under undantagsförhållandena genom specialarrangemang, om det säkerställs att de bestämmelser, föreskrifter och anvisningar som har utfärdats med anledning av covid-19-epidemin följs.

Bestämmelser om skjutprov finns i 21 § i jaktlagen (615/1993). Enligt 21 § 3 mom. i jaktlagen gäller ett intyg över skjutprov i tre år från det att provet avlades, vilket betyder att det även i år blir aktuellt för en stor del av jägarna att avlägga skjutprovet på nytt. Ett giltigt intyg över skjutprov är en förutsättning för att en person ska få jaga sådant vilt som det föreskrivs om i jaktförordningen (666/1993). Att skjutprovsverksamheten störs på grund av covid-19-epidemin äventyrar det kommande jaktåret och kan göra att viltskadorna ökar.

En person som bedriver jakt med räfflat kulvapen eller jaktbåge ska avlägga skjutprov, om detta krävs för jakt på viltarten i fråga. Bestämmelser om vid jakt på vilka viltarter den som får vara skytt ska ha avlagt skjutprov utfärdas genom förordning av statsrådet.

Enligt 16 a § i jaktförordningen får endast den som har avlagt sådant skjutprov som avses i 21 § i jaktlagen vara skytt vid jakt med räfflat kulvapen på dovhjort, kronhjort, sikahjort, rådjur, älg, vitsvanshjort, skogsvildren, brunbjörn eller vildsvin.

Enligt 20 § i jaktförordningen får endast den som har avlagt sådant skjutprov som avses i 21 § i jaktlagen vara skytt vid jakt med båge på rådjur, dovhjort, kronhjort, sikahjort, älg, vitsvanshjort, skogsvildren, mufflon eller vildsvin.

Jaktvårdsföreningen anordnar skjutprov och ger intyg över godkända skjutprov samt på begäran kopior av intyg. Intygen över skjutprov motsvarar de förvaltningsbeslut som avses i förvaltningslagen (434/2003).

2 Förslagen och deras konsekvenser

I propositionen föreslås vissa undantagsförfaranden som tillämpas temporärt på jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde när beslut fattas om villkoren för vissa stöd i form av understöd och om stödets betalningsposter, inklusive förskott. Enligt förslaget ska det undantagsvis vara tillåtet att förlänga tidsfristen för en åtgärd eller ett projekt som får strukturstöd till jordbruket och renhushållningen eller stöd för utveckling av landsbygden av orsaker som beror på covid-19-epidemin så att förlängning av tidsfristen kan beviljas utan att tillämpa begränsningarna i den gällande stödlagstiftningen som gäller maximiantalet förlängningar, maximitiden eller projektets totala längd. Den förlängning av tidsfristen som beviljas inom ramen för det föreslagna temporära förfarandet påverkar inte heller möjligheterna för mottagare av stöd till jordbruk, renhushållning och landsbygdsutveckling att ansöka om förlängning av tidsfristen i det normala förfarande på vilket ovannämnda begränsningar tillämpas.

I fråga om ovannämnda stöd föreslås det att det trots bestämmelserna om det maximala antalet betalningsposter ska vara möjligt att betala ut stödet med tyngdpunkt i början av stödperioden, om de övriga villkoren för utbetalning av stödet uppfylls. Dessutom föreslås det en möjlighet att godkänna att stödet betalas ut på förhand till Europeiska havs- och fiskerifondens investeringsprojekt. De föreslagna ändringarna påverkar inte beloppet på det beviljade stödet eller statens utgifter. Ändringarna bedöms inte medföra några betydande förändringar i NTM-centralernas eller, i fråga om verkställigheten av EHFF-lagen, i utvecklings- och förvaltningscentrets verksamhet och datasystem.

Den förlängning av tidsfristen som föreslås i propositionen gäller inte startstöd till unga jordbrukare, startstöd till unga näringsidkare eller nyetableringsstöd för företag i fråga om vilka maximitidsfristerna för den åtgärd som stöds förutom gällande lagstiftning baserar sig på Programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland 2014–2020 och artikel 19.5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) N:o 1305/2013 om stöd för landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) och om upphävande av

rådets förordning (EG) nr 1698/2005. Inte heller bestämmelserna om extra betalningsposter tillämpas på startstöd till unga jordbrukare eller startstöd till unga näringsidkare.

De ändringar som föreslås i propositionen inverkar inte på fullgörandet av Finlands förpliktelser enligt EU-lagstiftningen eller reglerna om statligt stöd. Propositionen kan tillfälligt öka antalet ansökningar som kommer in till NTM-centralerna och till denna del också öka arbetsmängden vid NTM-centralen. Om de föreslagna undantagen träder i kraft tillräckligt snabbt och gäller tillräckligt länge kan stödtagarna förbereda sig på dem i tid. Då sker förlängningen av tidsfristerna och ansökan om extra betalningsposter på ett kontrollerat sätt utan att stödtagarna samtidigt och delvis för säkerhets skull agerar för att trygga flexibiliteten. Vid tidpunkten för beredningen av regeringspropositionen är det också svårt att förutse hur länge begränsningarna ska gälla och hur djupt de ekonomiska konsekvenserna av covid-19-epidemin sträcker sig. Det är omöjligt att veta hur länge dessa faktorer påverkar verksamhetsförutsättningarna för småföretag och föreningar på landsbygden, organiseringen av olika evenemang eller arbeten som sker genom volontärarbete. Således är det motiverat att utsträcka tillämpningen av de tillfälliga undantag som gäller strukturstöd till jordbruket och renhushållningen samt utveckling av landsbygden till utgången av 2020.

Det föreslagna temporära förfarandet vid tillämpningen av lagen om finansiering av skogsbruket gör det möjligt att bevilja extra tid för utförande av åtgärder som gäller tidig vård av plantbestånd och vård av ungskog. Med stöd av den gällande lagen får extra tid inte beviljas för sådana åtgärder. Det är vanligt att markägaren köper arbetet av en leverantör av tjänster inom skogsbranschen och att en utomstående expert också utarbetar ansökningshandlingar och andra handlingar. En del markägare utför själva arbetet med tidig vård av plantbestånd och vård av ungskog. På grund av covid-19-epidemin kan arbetet i skogarna fördröjas och arbetet hopas i slutet av året. Det föreslagna temporära förfarandet ger möjlighet att flytta utförandet av arbetena till nästa år. Arbetet med tidig vård av plantbestånd och vård av ungskog kan beroende på väderförhållandena utföras också under november och december. Den föreslagna ändringen kräver ingen ändring i datasystem, eftersom det i Finlands skogscentrals datasystem finns möjlighet att bevilja tilläggstid i fråga om två arbetsslag. Ifrågavarande funktion i datasystemet kan lätt tas i bruk om riksdagen godkänner de föreslagna ändringarna. Den ändring som föreslås i propositionen inverkar inte på fullgörandet av Finlands förpliktelser enligt EU-lagstiftningen eller reglerna om statligt stöd.

Det är omöjligt för stödtagaren och tjänsteleverantören inom skogsbranschen att förutse hur covid-19-epidemin kommer att påverka genomförandet av arbetena år 2020. Det är möjligt att det arbete som planerats bli genomfört i slutet av året förhindras på grund av epidemin. Likaså är det möjligt att man redan har hunnit inleda arbetet, men att slutförandet av arbetet förhindras på grund av begränsningar i rörelsefriheten eller coronavirussmitta. Av ovannämnda skäl är det nödvändigt att de temporära förfarandena gäller till utgången av 2020.

Med anledning av begränsningarna i fråga om rörelsefriheten och mötesfriheten föreslås det att samfälligheters och samfälliga skogars delägarlags stämmor och renbeteslagens och Renbeteslagsföreningens möten kan ordnas elektroniskt, till exempel med en teknisk kommunikationsmetod som möjliggör ljud- eller bildkontakt mellan dem som deltar i mötet, genom att delta själv per e-post eller genom att delta med fullmakter med en annan persons e-post. Ovannämnda sätt att ordna eller delta i ett delägarlags stämma är inte möjliga enligt den gällande lagstiftningen. Enligt förslaget är det också möjligt att ordna möten med hjälp av nämnda elektroniska kommunikationssätt när det gäller sådana fullmäktige för delägarlag som avses i 17 § i lagen om samfälligheter och sådana förvaltningsnämnder som avses i 24 § i lagen om samfälliga skogar.

Om delägarlagets stadgar eller reglemente eller renbeteslagets eller Renbeteslagsföreningens stadgar förutsätter att stämman ordnas under den tid som begränsningar i mötesfriheten och rörelsefriheten tillämpas och stämman inte kan ordnas elektroniskt, kan stämman enligt förslaget senareläggas så att den hålls så snart som möjligt efter att begränsningarna har upphört. För att kunna trygga att förvaltningen av samfälliga skogar och den riksomfattande vården av fiskevatten och förvaltningen av den gemensamma jordegendomen fortgår utan avbrott är det nödvändigt att delägarlagen också under undantagsförhållandena effektivt kan fatta beslut om de ärenden som de ansvarar för. Räkenskapsperioden för delägarlaget för en samfällighet och en samfällad skog är i regel ett kalenderår, och därför föreslås det att undantagsbestämmelserna som gäller mötesförfarandena ska gälla till utgången av 2020. Renbeteslagen deltar bland annat i hanteringen av renantalet, och det är nödvändigt att möjliggöra deras möten i syfte att trygga kontinuiteten i renbeteslagens verksamhet och en oavbruten renskötsel.

Det föreslås att kravet på personlig närvaro eller ombudets närvaro vid förrättningsammansammanträden temporärt slopas i fastighetsförrättningsärenden. Parterna ges rätt att delta i förrättningsammansammanträdet elektroniskt och i entydiga enkla fall möjliggörs verksamhet genom skriftligt förfarande. Enligt den gällande lagstiftningen förutsätter exempelvis genomförande av viktiga infrastrukturprojekt att lagstadgade förrättningsammansammanträden och syneförrättningar hålls på de mark- och vattenområden som projektet gäller. Antalet markägare och andra parter som deltar i förrättningsammansammanträdet är nästan utan undantag fler än 10 personer och de befinner sig på olika håll i landet, vilket innebär att det är problematiskt att ordna sammanträdet med tanke på begränsningarna i både mötesfriheten och rörelsefriheten. Det föreslagna temporära förfarandet gör det möjligt för fastighetsägare och projektaktörer att inleda infrastrukturprojekt oberoende av de begränsningar som meddelats med stöd av beredskapslagen. Genom infrastrukturprojekt, såsom nödvändiga projekt för byggande av trafikleder och kraftöverföringsledningar, kan man i betydande grad främja den ekonomiska aktiviteten i Finland. I praktiken utvecklas infrastrukturen genom att också privata företag anlitas som leverantörer. Det är således fråga om att bidra till att trygga landsbygdens livskraft och näringslivets verksamhetsförutsättningar också under undantagsförhållandena.

När denna proposition utarbetas är det inte möjligt att exakt bedöma den totala längden på de begränsningar i mötesfriheten och rörelsefriheten som införts på grund av covid-19-epidemin. För att fastighetsförrättningar och viktiga infrastrukturprojekt ska kunna fortsätta utan avbrott är det dock viktigt att eventuella undantag som föreskrivs i fråga om fastighetsförrättningsprocessen gäller tillräckligt länge när undantagssituationen eventuellt förlängs och eventuella nya nationella eller regionala begränsningar träder i kraft. Med en tillräckligt lång giltighetstid kan man ge dem som deltar i förrättningarna möjlighet att i god tid förutse att möten som berör dem kommer att ordnas med hjälp av tekniska kommunikationsmedel. Parterna har då tillräckligt med tid att förbereda sig på att delta i mötena genom olika tekniska arrangemang. Om krisen fortsätter kan en tillräckligt lång giltighetstid därtill bidra till att den allmänna ekonomiska aktiviteten eller investeringsviljan som är beroende av fastighetsförrättningar inte äventyras på grund av osäkerhetsfaktorer i anslutning till kontinuiteten i förrättningarna. Av dessa orsaker föreslås det att undantagen ska gälla till utgången av 2020.

Enligt förslaget förlängs den i lagen om fiske föreskrivna tiden för framläggande av den första planen för nyttjande och vård med ett år så att tidsfristen är tre år i stället för två. Tilläggstiden på ett år medför inga betydande konsekvenser för fiskeriområdenas verksamhet, eftersom en plan för nyttjande och vård som godkänts i enlighet med 79 § i den upphävda lagen om fiske (286/1982) är i kraft tills närings-, trafik- och miljöcentralen har godkänt en plan för nyttjande och vård enligt 37 § i den gällande lagen om fiske. Om den tidsfrist på två år som avses i 130 § i den gällande lagen om fiske löper ut år 2020, ska den i propositionen föreslagna tidsfristen på

tre år för framläggande av en plan för nyttjande och vård löpa ut före utgången av 2021. Den föreslagna lagen är således i kraft till utgången av 2021.

I jaktlagen föreskrivs om ett undantag enligt vilket ett intyg över skjutprov som har avlagts den 1 januari 2017 eller därefter men senast den 31 juli 2018, gäller dock till och med den 31 juli 2021. Anordnandet av skjutprov ska kunna anpassas till de begränsningar som gäller rörelsefriheten och mötesfriheten utan att detta medför betydande olägenheter för regleringen av hjortdjursbestånden och vidare för de skador som de orsakar. Därför är det motiverat att temporärt ändra jaktlagen så att skyldigheten att förnya skjutprovet senareläggs, så att säkra arrangemang för skjutprov kan tryggas i första hand för nya jägare som avlägger provet för första gången. Enligt förslaget gäller den föreslagna ändringen av jaktlagen till och med den 31 juli 2021 för att avläggandet av skjutprov ska kunna hänvisas till en tidpunkt då viltjurens huvudsakligen är fridlysta. Detta är nödvändigt för att trygga bl.a. förutsättningarna för jakt på hjortdjur.

Viltvårdsföreningarna tar ut en avgift som bestäms i jord- och skogsbruksministeriets förordning (1319/2019) och som i enlighet med lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) har fastställts så att den motsvarar kostnaderna för anordnande av prestationer. När antalet utförda skjutprov minskar beräknas också kostnaderna för anordnandet minska, varvid den ekonomiska effekten inte bedöms bli betydande.

3 Specialmotivering

3.1 Lagen om vissa temporära förfaranden som med anledning av covid-19-epidemin tillämpas på stöd för jord- och skogsbruk, för fiske, för renhushållning och för utveckling av landsbygden

1 §. Tillämpningsområde. I den föreslagna lagens 1 § begränsas tillämpningen av lagen till vissa förfaranden som med anledning av covid-19-epidemin temporärt behöver iakttas vid behandling och utbetalning av stöd enligt lagen om strukturstöd till jordbruket, lagen om strukturstöd för renhushållning, lagen om utvecklingsstöd, EHFF-lagen och skogsbrukets finansieringslag.

Den föreslagna lagen utgör speciallagstiftning i förhållande till den ovannämnda stödlagstiftningen. Den utgör ett tidsbegränsat undantag från stödlagstiftningen och har ett begränsat tillämpningsområde.

2 §. Förlängning av tidsfristen för åtgärder, arbeten och projekt som stöds. Enligt den föreslagna paragrafens 1 mom. kan närings-, trafik- och miljöcentralen, trots vad som föreskrivs i 19 § 2 mom. i lagen om strukturstöd till jordbruket, i 27 § 2 mom. och 30 § 1, 3 och 4 mom. i lagen om utvecklingsstöd och i 43 § 2 mom. i lagen om strukturstöd för renhushållning, fatta beslut om att förlänga tidsfristen för genomförande av en åtgärd eller ett projekt som stöds, om förlängningen behövs på grund av exceptionella omständigheter till följd av covid-19-epidemin. I förhållande till stödlagstiftningen är det fråga om ett avgränsat undantag som inte inverkar på de förutsättningar för förlängning av tidsfristen som föreskrivs i den gällande stödlagstiftningen. Med stöd av den föreslagna bestämmelsen kan tidsfristen förlängas med högst ett år.

Enligt det föreslagna 2 mom. kan Finlands skogscentral bevilja extra tid för slutförande av arbeten som beviljats stöd för tidig vård av plantbestånd eller för vård av ungskog, om extra tid behövs på grund av exceptionella omständigheter till följd av covid-19-epidemin. För tillämpningen av bestämmelsen har det ingen betydelse om det är markägaren själv eller en av markägaren befullmäktigad leverantör av tjänster inom skogsbranschen som utför arbetet. Extra tid

ska inte kunna beviljas på andra grunder än sådana som hänför sig till covid-19-epidemin. Ansökan om extra tid ska göras inom den tidsfrist för lämnande av anmälan om verkställande som anges i beslutet om beviljande av stöd.

I denna proposition anses det att det på grund av de exceptionella omständigheterna till följd av covid-19-epidemin är motiverat att ge en längre tidsfrist för ansökan om extra tid än till tidsfristen för slutförande av arbetet. I bestämmelsen beaktas det att både utförandet av arbetet och upprättandet av handlingar kan fördröjas på grund av epidemin. I besluten om beviljande av stöd nämns utöver tidsfristen för slutförande av arbetet även en tidsfrist för lämnande av anmälan om verkställande. Ansökan om extra tid kopplas till denna senare tidsfrist. Enligt det föreslagna 2 mom. kan extra tid beviljas för högst ett år. Om den tidsfrist för slutförande av arbetet som nämns i beslutet om beviljande av stöd till exempel är den 30 juni 2020, kan extra tid beviljas till och med den 30 juni 2021.

I det föreslagna 3 mom. föreskrivs det om undantag från tillämpningen av det temporära förfarandet för förlängning av tidsfristen. Av de orsaker som anges i propositionens avsnitt 2 Förslagen och deras konsekvenser kan en förlängning av tidsfristen inte tillämpas när det är fråga om sådana nyetableringsstöd för företag som beviljas med stöd av lagen om utvecklingsstöd, sådana startstöd till unga jordbrukare som beviljas med stöd av lagen om strukturstöd till jordbruket eller sådana startstöd till unga näringsidkare som beviljas med stöd av lagen om strukturstöd för renhushållning.

3 §. Avvikelse från det högsta antalet betalningsposter. Enligt paragrafen ska närings-, trafik- och miljöcentralen kunna betala ut stöd i flera poster, trots vad som föreskrivs i 36 § 3 mom. i lagen om strukturstöd till jordbruket, i 48 § 1 mom. i lagen om utvecklingsstöd och i 57 § 2 mom. i lagen om strukturstöd för renhushållning. Stöd ska kunna betalas i extra betalningsposter, om det är möjligt enligt stöd villkoren, om det finns tillgängliga anslag för utbetalningen och om närings-, trafik- och miljöcentralens resurser tillåter det. De extra posterna utgör inte stöd som betalas ut i förskott, utan det ska fortfarande vara en förutsättning att alla villkor för utbetalning av stödet uppfylls i fråga om den aktuella ansökan om utbetalning. Poster som betalats ut med stöd av den föreslagna bestämmelsen ska dock inte inkluderas i det högsta antalet betalningsposter för stöden i fråga.

4 §. Utbetalning av stöd i förskott. Enligt den föreslagna paragrafen kan utvecklings- och förvaltningscentret i förskott betala ut sådant stöd enligt EHFF-lagen som beviljats för investeringsprojekt som genomförs av företag. I 25 § 2 mom. i EHFF-lagen föreskrivs om möjligheten att i förskott betala ut stöd som beviljats för utvecklingsprojekt. Enligt den föreslagna bestämmelsen ska också investeringsstöd för företag temporärt kunna betalas ut i förskott, om det är motiverat med hänsyn till stödmottagarens ställning och genomförandet av den åtgärd som stöds. Det är motiverat att betala ut förskott i synnerhet i fråga om investeringsprojekt genom vilka företagets verksamhet anpassas till de exceptionella omständigheter som orsakas av covid-19-epidemin.

5 §. Ikraftträdande. Den föreslagna lagen avses träda i kraft så snart som möjligt och gälla till utgången av 2020. Motiveringen till att lagen ska gälla till utgången av 2020 finns i avsnitt 2 Förslagen och deras konsekvenser.

Bestämmelserna i 2 § ska tillämpas också i sådana fall där exceptionella omständigheter till följd av covid-19-epidemin har uppstått före ikraftträdandet av lagen. Detta gör det möjligt att behandla stödtagarna lika i de situationer där tiden för genomförande av åtgärden, arbetet eller projektet har påverkats av covid-19-epidemin redan före ikraftträdandet av den föreslagna lagen.

Bestämmelserna i 2 § 1 mom. och i 3 § ska tillämpas också på sådana ansökningar som har anhängiggjorts före ikraftträdandet av lagen. Den föreslagna flexibiliteten kan således tillämpas också i de fall där ansökan har blivit anhängig i form av en ansökan om förlängning av tidsfristen eller om utbetalning av stöd i enlighet med gällande stödlagstiftning.

3.2 Lagen om temporärt ordnande av stämmor och möten inom delägarlag i enlighet med lagen om samfälliga skogar och lagen om samfälligheter och av vissa stämmor och möten i enlighet med renskötsellagen

1 §. *Ordnande av stämmor och möten inom delägarlag.* I enlighet med den föreslagna paragrafen ska en stämma som avses i 9 eller 10 § i lagen om samfälliga skogar eller 7 § i lagen om samfälligheter och ett möte som avses i 24 § i lagen om samfälliga skogar eller 17 eller 20 § i lagen om samfälligheter kunna ordnas elektroniskt. Stämmor och möten ska oberoende av bestämmelserna i de lagarna få genomföras elektroniskt genom deltagande på distans, till exempel genom att anlita en teknisk metod för dataöverföring som gör det möjligt för deltagarna att tala med varandra eller att se varandra, genom att delta själv per e-post eller genom fullmakt med en annan persons e-post. Stämmor och möten ska även kunna ordnas enligt det förfarande som föreskrivs i den gällande lagstiftningen, om omständigheterna tillåter det.

Om en stämma eller ett möte enligt delägarlagets stadgar eller reglemente ska hållas vid en tidpunkt då det med anledning av covid-19-epidemin tillämpas begränsningar i mötesfriheten eller rörelsefriheten och om stämman eller mötet inte kan ordnas elektroniskt, ska stämman eller mötet enligt 2 mom. kunna senareläggas så att stämman eller mötet hålls så snart som möjligt efter att begränsningarna upphört. Stämman eller mötet ska hållas utan obefogat dröjsmål efter det att nödvändiga arrangemang har vidtagits.

2 §. *Ordnande av stämmor och möten enligt renskötsellagen.* I enlighet med den föreslagna paragrafen ska en stämma som avses i 13 § i renskötsellagen och ett möte som avses i 17 eller 20 § i den lagen kunna ordnas elektroniskt. Ett renbeteslags stämma, ett renbeteslags styrelses möte och Renbeteslagsföreningens möte ska, oberoende av bestämmelserna i renskötsellagen, de förordningar som utfärdats med stöd av lagen och Renbeteslagsföreningens stadgar, få ordnas elektroniskt genom deltagande på distans, till exempel genom att anlita en teknisk metod för dataöverföring som gör det möjligt för deltagarna att tala med varandra eller att se varandra, genom att delta själv per e-post eller delta genom fullmakt med en annan persons e-post eller genom att delta per brev. Stämmor och möten ska även kunna ordnas enligt det förfarande som föreskrivs i den gällande lagstiftningen, om omständigheterna tillåter det.

Om en stämma eller ett möte enligt renbeteslagets eller Renbeteslagsföreningens stadgar ska hållas vid en tidpunkt då det med anledning av covid-19-epidemin tillämpas begränsningar i mötesfriheten eller rörelsefriheten och om stämman eller mötet inte kan ordnas elektroniskt, ska stämman eller mötet enligt 2 mom. kunna senareläggas så att stämman eller mötet hålls så snart som möjligt efter att begränsningarna upphört. Stämman eller mötet ska hållas utan obefogat dröjsmål efter det att nödvändiga arrangemang har vidtagits.

3 §. *Ikraftträdande.* Den föreslagna lagen avses träda i kraft så snart som möjligt och gälla till utgången av 2020. Motiveringen till att lagen ska gälla till utgången av 2020 finns i avsnitt 2 Förslagen och deras konsekvenser.

Den föreslagna lagen ska även kunna tillämpas på stämmor och möten i fråga om vilka kallelse har skickats före ikraftträdandet av lagen.

3.3 Lagen om temporära förfaranden som med anledning av covid-19-epidemin tillämpas vid ordnande av förrättningssammanträden i enlighet med fastighetsbildningslagen

1 §. Tillämpningsområde. I den föreslagna 1 § begränsas tillämpningen av lagen till sådana förfaranden som på grund av exceptionella omständigheter till följd av covid-19-epidemin behöver iakttas i fall där en fastighetsförrättning inte skulle kunna genomföras eller en sakägare inte skulle kunna delta utan undantagsbestämmelser på grund av samhälleliga begränsningar som införts med stöd av beredskapslagen. Om omständigheterna tillåter, ska sammanträdet ordnas enligt det normala förfarandet.

2 §. Ordnande av förrättningsammanträden elektroniskt och genom skriftligt förfarande. I 1 mom. föreslås bestämmelser enligt vilka ett sammanträde som avses i 172 § i fastighetsbildningslagen kan ordnas och deltagande i sammanträdet kan ske genom anlitan av en teknisk metod för dataöverföring som gör det möjligt för dem som deltar i behandlingen att tala med eller se varandra, såsom telefon, videoutrustning eller motsvarande elektroniska kommunikationssätt, i stället för ett sammanträde som kräver personlig närvaro. Genom denna temporära ändring blir det möjligt att med avvikelser från den nuvarande formuleringen i fastighetsbildningslagen ordna sammanträden bland annat i fall där sammanträdet skulle förutsätta en sammankomst mellan sakägare och myndighetsrepresentanter vars antal är större än vad som tillåts enligt de begränsningar i mötesfriheten som införts i enlighet med beredskapslagen.

Undantaget medför en alternativ möjlighet för sådana personer att delta i sammanträdet som annars skulle behöva korsa en områdesgräns som omfattas av begränsningar i rörelsefriheten, exempelvis från Nyland till övriga Finland eller vice versa.

I fall där det genom lag är förbjudet att söka ändring i de ärenden som det ska fattas beslut om vid sammanträdet eller där sakägarna är eniga i ärendena, ska beslut kunna fattas genom skriftligt förfarande genom beslut av en förrättningsman i de ärenden som annars skulle ha behandlats genom sammanträdesförfarande. I stället för att det hålls ett sammanträde ska förrättningsmannen då skriftligen delge sakägarna ett beslut i ärendet. I samband med beslutet ska sakägarna ges information om den rättsliga grunden för förbudet mot att söka ändring eller, om sakägarna är eniga, en dokumentation (e-postkorrespondens eller liknande) som visar att de är eniga. Exempel på detta är om förrättningen har påkallats av det allmänna intresset (inlösning), om ärenden som gäller sakägarnas rättigheter behandlas på tjänstens vägnar (t.ex. ersättning för föremål) och om förrättningsmännens uppgifter är av teknisk natur (uppskattning av föremål och bestämmande av ersättning) samt om sakägarna inte har rätt att söka ändring i beslut som fattats vid förrättningen (t.ex. 92 § i lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter (603/1977): ”I beslut som fattats vid tillträdessyn får ändring icke sökas genom besvär, såframt fråga ej är om beslut genom vilket jävsanmärkning har förkastats.”). Till exempel om tillträdessyn hålls efter det första sammanträdet, där sakägarna har haft möjlighet att göra en jävsanmärkning och ingen sådan har gjorts, ska förrättningsingenjören genom skriftligt förfarande kunna verkställa tillträdessynen och bestämma förskottsersättning för den egendom som tas i besittning. Jäv för förrättningsmän behandlas alltid i början av varje sammanträde som ett ärende som hör till de formella förutsättningarna för sammanträdet. Förrättningsmännen ska dock alltid också själva innan förrättningen inleds bedöma om de är jäviga i förhållande till den som har ansökt om förrättningen och i förhållande till sakägarna.

Markägarens och andra sakägares rättsskydd bevaras oberoende av undantaget genom myndighetskontroll. I alla situationer är det förrättningsingenjören i egenskap av tjänsteman under tjänsteansvar som från fall till fall beslutar om skriftligt förfarande ska tillämpas eller om en teknisk metod för dataöverföring, såsom video, telefon eller motsvarande utrustning, ska användas vid en enskild förrättning.

I enlighet med det föreslagna 2 mom. ska det vara möjligt att delta i ett sammanträde som ordnas i enlighet med 1 mom. genom personligt deltagande på normalt sätt och dessutom genom sin lagliga företrädare eller, med samtycke av sakägaren, genom sakägarens biträde eller ombud.

3 §. Ikraftträdande. Den föreslagna lagen avses träda i kraft så snart som möjligt och gälla till utgången av 2020. Motiveringen till att lagen ska gälla till utgången av 2020 finns i avsnitt 2 Förslagen och deras konsekvenser.

Bestämmelserna i 2 § ska även kunna tillämpas på sådana förrättningar som är anhängiga vid ikraftträdandet av lagen. Den föreslagna flexibiliteten kan således tillämpas också i de fall där förrättningen har anhängiggjorts före ikraftträdandet av begränsningarna enligt beredskapslagen och där sammanträden blir aktuella medan de är i kraft.

3.4 Lagen om fiske

130 §. Utarbetande av de första planerna för nyttjande och vård samt av stadgar. Det föreslås att paragrafens 1 mom. ändras så att ett fiskeriområde inom tre år från det att beslutet om fastställande av gränserna för fiskeriområdena har börjat tillämpas ska lägga fram den första planen för nyttjande och vård för godkännande till närings-, trafik- och miljöcentralen.

I 2 mom. föreslås inga ändringar.

Ikraftträdande.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft så snart som möjligt och gälla till utgången av 2021. Motiveringen till att lagen ska gälla till utgången av 2021 finns i avsnitt 2 Förslagen och deras konsekvenser.

3.5 Jaktlagen

21 §. Skjutprov. Till 3 mom. fogas enligt förslaget en mening enligt vilken intyget över skjutprovet gäller till och med den 31 juli 2021, om skjutprovet har avlagts den 1 januari 2017 eller därefter men senast den 31 juli 2018. På detta sätt minskar man tillfälligt behovet av att förnya skjutproven och säkerställer att det kommande jaktåret kan genomföras. Den föreslagna bestämmelsen senarelägger behovet av att förnya skjutproven till sommaren 2021, vilket är ändamålsenligt med tanke på anordnandet av jakten.

Ikraftträdande

Den föreslagna lagen avses träda i kraft så snart som möjligt och gälla till utgången av juli 2021. Motiveringen till att lagen ska gälla till utgången av juli 2021, finns i motiveringen till den föreslagna ändringen av 21 § i jaktlagen samt i propositionens avsnitt 2 Förslagen och deras konsekvenser.

4 Ikraftträdande

Lagförslagen avses träda i kraft så snart som möjligt. Lagförslagen 1–3 föreslås förbli i kraft till utgången av 2020, lagförslag 4 till utgången av 2021 och lagförslag 5 till utgången av juli 2021. Motiveringar till de ovan angivna giltighetstiderna finns i avsnitt 2, Förslagen och deras konsekvenser, i denna proposition.

5 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Bestämmelser om de föreslagna temporära undantagsförfarandena ska utfärdas genom lag. I lagförslaget ingår inga bemyndiganden att utfärda förordning som ska bedömas med tanke på 80 § i grundlagen. Eftersom undantagsförfarandena genomförs som tidsbegränsade speciallagar som är begränsade till varaktigheten av verkningarna av covid-19-epidemin, med undantag för de undantag som gäller vissa tidsfrister i jaktlagen och lagen om fiske, kan undantagen inte heller preciseras i sådana bemyndiganden som ingår i den lagstiftning som den temporära undantagsbestämmelsen kompletterar. Bestämmelserna om undantagsförfarandena är exakta och uppfyller de krav som ställs av laglighetsprincipen som föreskrivs i 2 § 3 mom. i grundlagen.

Propositionen har inga direkta konsekvenser för tillgodoseendet av de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna. I propositionen föreslås inget ingripande i befintliga avtalsförhållanden på ett sätt som skulle bli problematiskt med tanke på egendomsskyddet som föreskrivs i 15 § i grundlagen. Indirekt främjar propositionen kontinuiteten i stödtagarnas befintliga avtalsförhållanden, eftersom förfarandet för att förlänga tidsfristen för den åtgärd eller det arbete som stöds eller för projektets längd gör det möjligt att exempelvis flytta leveransen av en tjänst eller vara till en annan tidpunkt, om stödtagaren och företagaren kommer överens om detta.

Propositionen föreslår inga nya begränsningar för beviljande av stöd och begränsar inte de förmåner som redan beviljats stödtagarna på ett sätt som kan bli problematiskt med tanke på näringsfriheten som skyddas genom 18 § i grundlagen. De temporära förfaranden för företagsstöd och de bestämmelser om fastighetsförrättningsförfarandet som ingår i propositionen förväntas främja näringsverksamhetens kontinuitet och ekonomisk aktivitet i en situation där verksamhetsförutsättningarna för stödtagare, infrastrukturprojekt och företag som betjänar dessa begränsas förutom av de risker som orsakas av covid-19-epidemin även av begränsningarna i mötes- och rörelsefriheten. En motsvarande effekt kan gälla möjligheten att betala extra stödposter eller, i fråga om investeringar i fiskerinäringen, forskott.

Propositionen begränsar inte rörelsefriheten enligt 9 § i grundlagen och inte heller mötes- och föreningsfriheten enligt 13 § i grundlagen. Propositionen begränsar inte på något sätt deltagningsmöjligheter som grundar sig på den gällande lagstiftningen. Syftet med propositionen är att lindra de konsekvenser, som de begränsningar av de ovannämnda rättigheterna som föreskrivits i eller med stöd av någon annan lag till följd av covid-19-epidemin, har för stödtagare, delägarlag enligt lagen om samfällda skogar och lagen om samfälligheter, renbeteslag, deltagare i fastighetsförrättningsförfaranden och jägare. I fråga om delägarlag för samfällda skogar och samfälligheter föreslås det att det ska vara möjligt att ordna delägarlagens stämmor elektroniskt exempelvis med hjälp av elektroniska eller tekniska kommunikationsmedel som möjliggör ljud- eller bildförbindelse. Om delägarlagets ordinarie stämma infaller under en tidpunkt då rörelse- och mötesfriheten begränsas kan stämman utan hinder av delägarlagets stadgar eller reglemente senareläggas så att den hålls så snart som möjligt efter att begränsningarna upphört. Det är fråga om tidsbegränsade undantag i delägarlagets förfaranden som fastställs i lag, stadgar eller reglemente. Tillämpningen av undantagen har begränsats så att de utgör ett så litet som möjligt ingripande i omständigheter som hör till delägarlagets beslutanderätt. Även om den föreslagna regleringen innehåller ändringar som kan påverka den normala tillämpningen av egendomsskyddet och mötesfriheten, så är syftet med den föreslagna lagstiftningen även att trygga tillgodoseendet av dessa rättigheter, eftersom det utan de föreslagna ändringarna inte skulle vara möjligt att delta i stämmorna i fråga på grund av de begränsningar som införts till följd av covid-19-epidemin. Med tanke på de grundläggande fri- och rättigheterna som helhet kan den föreslagna regleringen således förutom att vara godtagbar även anses tillgodose ett tungt vägande samhällsbehov (GrUU 45/2014 rd).

RP 48/2020 rd

På de grunder som anförts ovan anses att propositionen kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Kläm

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om vissa temporära förfaranden som med anledning av covid-19-epidemin tillämpas på stöd för jord- och skogsbruk, för fiske, för renhushållning och för utveckling av landsbygden

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på vissa sådana förfaranden som på grund av exceptionella omständigheter till följd av epidemin av coronavirussjukdomen covid-19 temporärt behöver iakttas vid beviljande av stöd enligt lagen om strukturstöd till jordbruket (1476/2007), lagen om stödjande av landsbygdens utveckling (28/2014), lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnäringsringar (986/2011), lagen om det nationella genomförandet av den europeiska förordningen om Europeiska havs- och fiskerifonden (1093/2014) och den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (34/2015).

2 §

Förlängning av tidsfristen för åtgärder, arbeten och projekt som stöds

Trots vad som föreskrivs i 19 § 2 mom. i lagen om strukturstöd till jordbruket, i 27 § 2 mom. och 30 § 1, 3 och 4 mom. i lagen om stödjande av landsbygdens utveckling och i 43 § 2 mom. i lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnäringsringar, kan närings-, trafik- och miljöcentralen på ansökan fatta beslut om att förlänga tidsfristen för genomförande av en i de nämnda lagarna avsedd åtgärd eller ett i de nämnda lagarna avsett projekt som stöds, om förlängningen behövs på grund av exceptionella omständigheter till följd av covid-19-epidemin. Tidsfristen kan förlängas med högst ett år. Extra tid som beviljats med stöd av denna lag påverkar inte de förutsättningar under vilka tidsfristen för genomförande av en åtgärd eller ett projekt kan förlängas av andra orsaker än den ovannämnda.

Trots vad som föreskrivs i 29 a § 1 mom. i den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk, kan Finlands skogscentral på ansökan bevilja extra tid för slutförande av arbeten som beviljats stöd för tidig vård av plantbestånd eller för vård av ungskog, om extra tid behövs på grund av exceptionella omständigheter till följd av covid-19-epidemin. Ansökan om extra tid ska göras inom den tidsfrist för lämnande av anmälan om verkställande som anges i beslutet om beviljande av stöd. Extra tid kan beviljas för högst ett år.

Förfarandet i 1 mom. tillämpas inte, om det är fråga om

- 1) startstöd till unga jordbrukare enligt 6 § i lagen om strukturstöd till jordbruket,
- 2) stöd för grundande av ett företag enligt 19 § 1 mom. i lagen om stödjande av landsbygdens utveckling,
- 3) startstöd till unga näringsidkare enligt 26 § i lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnäringsringar.

3 §

Avvikelse från det högsta antalet betalningsposter

Närings-, trafik- och miljöcentralen kan, trots vad som i 36 § 3 mom. i lagen om strukturstöd till jordbruket, i 48 § 1 mom. i lagen om stödjande av landsbygdens utveckling och i 57 § 2 mom. i lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnäringar föreskrivs om det högsta antalet betalningsposter, betala ut stöd i en eller flera poster inom ramarna för stödvillkoren och det tillgängliga anslaget.

4 §

Utbetalning av stöd i förskott

Utöver vad som i 25 § 2 mom. i lagen om det nationella genomförandet av den europeiska förordningen om Europeiska havs- och fiskerifonden föreskrivs om utbetalning av förskott för utvecklingsprojekt, kan Närings-, trafik- och miljöcentralernas samt arbets- och näringsbyråernas utvecklings- och förvaltningscenter, när det gäller stöd som beviljats för investeringsprojekt som genomförs av företag, betala ut stöd i förskott, om det är motiverat med hänsyn till stödmottagarens ställning och genomförandet av den åtgärd som stöds.

5 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 och gäller till utgången av 2020.

Bestämmelserna i 2 § ska tillämpas också i sådana fall där exceptionella omständigheter till följd av covid-19-epidemin har uppstått före ikraftträdandet av denna lag.

Bestämmelserna i 2 § 1 mom. och i 3 § tillämpas också på sådana ansökningar om förlängning av tidsfristen eller om utbetalning av stöd som är anhängiga vid ikraftträdandet av denna lag.

2.

Lag

om temporärt ordnande av stämmor och möten inom delägarlag i enlighet med lagen om samfälliga skogar och lagen om samfälligheter och av vissa stämmor och möten i enlighet med renskötsellagen

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Ordnande av stämmor och möten inom delägarlag

Stämmor och möten som avses i 9, 10 och 24 § i lagen om samfälliga skogar (109/2003) och i 7, 17 och 20 § i lagen om samfälligheter (758/1989) kan, oberoende av bestämmelserna i de lagarna och delägarlagets stadgar eller reglemente, ordnas med anlitande av en teknisk metod för dataöverföring som gör det möjligt för deltagarna att tala med varandra eller att se varandra, eller ordnas per e-post.

Om en stämma eller ett möte som avses i 1 mom. enligt delägarlagets stadgar eller reglemente ska hållas vid en tidpunkt då det med anledning av covid-19-epidemin tillämpas begränsningar i mötesfriheten eller rörelsefriheten med stöd av lag eller med stöd av bestämmelser som utfärdats med stöd av lag och stämman eller mötet inte kan ordnas på ett sätt som anges i 1 mom., kan stämman eller mötet, oberoende av bestämmelser i lag och delägarlagets stadgar eller reglemente, senareläggas så att stämman eller mötet hålls så snart som möjligt efter att begränsningarna upphört.

2 §

Ordnande av stämmor och möten enligt renskötsellagen

Stämmor och möten som avses i 13, 17 och 20 § i renskötsellagen (848/1990) kan, oberoende av bestämmelserna i den lagen, en förordning som utfärdats med stöd av den eller stadgarna, ordnas genom anlitande av en teknisk metod för dataöverföring som gör det möjligt för deltagarna att tala med varandra eller att se varandra, eller ordnas per e-post eller brev.

Om en stämma eller ett möte som avses i 1 mom. ska hållas vid en tidpunkt då det med anledning av covid-19-epidemin tillämpas begränsningar i mötesfriheten eller rörelsefriheten med stöd av lag eller med stöd av bestämmelser som utfärdats med stöd av lag och stämman eller mötet inte kan ordnas på ett sätt som anges i 1 mom., kan stämman eller mötet, oberoende av bestämmelser i lag eller, förordning eller stadgarna, senareläggas så att stämman eller mötet hålls så snart som möjligt efter att begränsningarna upphört.

3 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 och gäller till utgången av 2020.
Denna lag kan även tillämpas på stämmor och möten i fråga om vilka kallelse har skickats före ikraftträdandet av lagen.

3.

Lag

om temporära förfaranden som med anledning av covid-19-epidemin tillämpas vid ordnande av förrättningsammansammanträden i enlighet med fastighetsbildningslagen

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på vissa sådana förfaranden som på grund av exceptionella omständigheter till följd av covid-19-epidemin iakttas vid ordnande av fastighetsförrättningsammansammanträden i enlighet med fastighetsbildningslagen (554/1995).

2 §

Ordnande av förrättningsammansammanträden elektroniskt och genom skriftligt förfarande

Ett sammanträde som avses i 172 § i fastighetsbildningslagen kan ordnas med anlitande av en teknisk metod för dataöverföring som gör det möjligt för dem som deltar i behandlingen att tala med varandra eller att se varandra. Om det enligt lag är förbjudet att söka ändring i de ärenden som det ska fattas beslut om vid sammanträdet eller om sakägarna är eniga i ärendena, kan beslut i ärendena fattas genom skriftligt förfarande.

I ett sammanträde som ordnas på ett sätt som avses i 1 mom. kan delta sakägaren själv, sakägarens lagliga företrädare eller, med samtycke av sakägaren, sakägarens biträde eller ombud.

3 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 och gäller till utgången av 2020.
Denna lag kan även tillämpas på förrättningar som är anhängiga vid ikraftträdandet av lagen.

4.

Lag

om temporär ändring av 130 § i lagen om fiske

I enlighet med riksdagens beslut
ändras temporärt i lagen om fiske (379/2015) 130 § som följer:

130 §

Utarbetande av de första planerna för nyttjande och vård samt av stadgar

Ett fiskeriområde ska inom tre år från det att beslutet om fastställande av gränserna för fiskeriområdena har börjat tillämpas enligt 129 § 1 mom. lägga fram den första i 35 § avsedda planen för nyttjande och vård för godkännande till närings-, trafik- och miljöcentralen. En plan för nyttjande och vård som godkänts enligt 79 § i den upphävda lagen förblir i kraft tills närings-, trafik- och miljöcentralen har godkänt en plan för nyttjande och vård enligt 37 § i denna lag.

Ett fiskeriområde ska inom ett år från det att beslutet om fastställande av gränserna för fiskeriområdena har börjat tillämpas enligt 129 § 1 mom. lägga fram de stadgar som avses i 30 § för fastställelse till närings-, trafik- och miljöcentralen.

Denna lag träder i kraft den 20 och gäller till och med den 31 december 2021.

5.

Lag

om temporär ändring av 21 § i jaktlagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras temporärt i jaktlagen (615/1993) 21 § 3 mom., sådant det lyder i lag 504/2017, som
följer:

21 §

Skjutprov

Ett intyg över skjutprov gäller i tre år från det att provet har avlagts. Om skjutprovet har avlagts den 1 januari 2017 eller därefter men senast den 31 juli 2018, gäller intyget över skjutprovet dock till och med den 31 juli 2021.

Denna lag träder i kraft den 20 och gäller till och med den 31 juli 2021.

Helsingfors den 16 april 2020

Statsminister

Sanna Marin

Jord-och skogsbruksminister Jari Leppä

1.

Lag

om ändring av

I enlighet med riksdagens beslut:

Gällande lydelse

130 §

Utarbetande av de första planerna för nyttjande och vård samt av stadgar

Ett fiskeriområde ska inom två år från det att beslutet om fastställande av gränserna för fiskeriområdena har börjat tillämpas enligt 129 § 1 mom. lägga fram den första i 35 § avsedda planen för nyttjande och vård för godkännande till närings-, trafik- och miljöcentralen. En plan för nyttjande och vård som godkänts enligt 79 § i den upphävda lagen förblir i kraft tills närings-, trafik- och miljöcentralen har godkänt en plan för nyttjande- och vård enligt 37 § i denna lag.

Ett fiskeriområde ska inom ett år från det att beslutet om fastställande av gränserna för fiskeriområdena har börjat tillämpas enligt 129 § 1 mom. lägga fram de stadgar som avses i 30 § för fastställelse till närings-, trafik- och miljöcentralen.

Föreslagen lydelse

130 §

Utarbetande av de första planerna för nyttjande och vård samt av stadgar

Ett fiskeriområde ska inom *tre* år från det att beslutet om fastställande av gränserna för fiskeriområdena har börjat tillämpas enligt 129 § 1 mom. lägga fram den första i 35 § avsedda planen för nyttjande och vård för godkännande till närings-, trafik- och miljöcentralen. En plan för nyttjande och vård som godkänts enligt 79 § i den upphävda lagen förblir i kraft tills närings-, trafik- och miljöcentralen har godkänt en plan för nyttjande och vård enligt 37 § i denna lag.

Ett fiskeriområde ska inom ett år från det att beslutet om fastställande av gränserna för fiskeriområdena har börjat tillämpas enligt 129 § 1 mom. lägga fram de stadgar som avses i 30 § för fastställelse till närings-, trafik- och miljöcentralen.

Denna lag träder i kraft den 20 och gäller till och med den 31 december 2021.

2.

Lag

om ändring av

I enlighet med riksdagens beslut:

Gällande lydelse

21 §

Skjutprov

En person som bedriver jakt med räfflat kulvapen eller jaktbåge ska avlägga skjutprov, om detta krävs för jakt på viltarten i fråga. Bestämmelser om vid jakt på vilka viltarter den som får vara skytt ska ha avlagt skjutprov utfärdas genom förordning av statsrådet.

Föreslagen lydelse

21 §

Skjutprov

Ett intyg över skjutprov gäller i tre år från det att provet har avlagts. Om skjutprovet har avlagts den 1 januari 2017 eller därefter men senast den 31 juli 2018, gäller intyget över skjutprovet dock till och med den 31 juli 2021.

Denna lag träder i kraft den 20 och gäller till och med den 31 juli 2021.
